

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

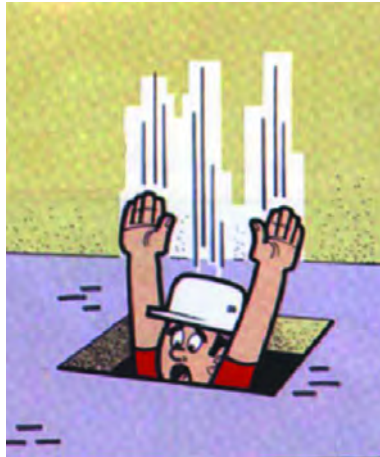
Τα πέντε βήματα

Οδηγός για την ετοιμασία
της γραπτής εκτίμησης των κινδύνων
σε μικρές επιχειρήσεις

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στις περισσότερες περιπτώσεις δεν κοστίζει πολύ. Η αποτυχία, όμως, στη λήψη απλών μέτρων πρόληψης του κινδύνου μπορεί να κοστίσει πάρα πολύ σε περίπτωση ατυχήματος.

- **Εντόπισε τον κίνδυνο στην εργασία**
- **Πρόλαβε το ατύχημα και τις ασθένειες**
- **Αύξησε την παραγωγικότητα**

Εισαγωγή:

Οι περί Διαχείρισης των Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002) προνοούν για την υποχρέωση κάθε εργοδότη και αυτοεργοδοτούμενου προσώπου να προβαίνει σε γραπτή εκτίμηση των κινδύνων στην εργασία, καθώς και στη λήψη των μέτρων που απαιτούνται για εξάλειψη ή μείωσή τους σε αποδεκτά επίπεδα.

Η εκτίμηση αυτή μπορεί να γίνει από τον ίδιο τον εργοδότη ή από εργοδοτούμενα του άτομα, εάν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και μέσα, ή από κατάλληλες εξωτερικές υπηρεσίες ή κατάλληλα πρόσωπα.

Ο οδηγός αυτός έχει σκοπό να βοηθήσει τους εργοδότες μικρών επιχειρήσεων να εκτιμήσουν τους κινδύνους στους χώρους εργασίας

με στόχο τη λήψη μέτρων για την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων τους καθώς και τρίτων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητές τους.

Τι είναι η εκτίμηση του κινδύνου;

Εκτίμηση του κινδύνου είναι η προσεκτική διερεύνηση και ο εντοπισμός όλων των πηγών κινδύνου μέσα στον εργασιακό χώρο που θα μπορούσαν να προκαλέσουν σωματική βλάβη ή βλάβη στην υγεία σε πρόσωπα στην εργασία ή και σε τρίτα πρόσωπα.

Στόχος της εκτίμησης κινδύνου είναι να διασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε κανένα πρόσωπο να μην κινδυνεύει να τραυματιστεί ή να αρρωστήσει εξ' αιτίας της εργασίας του.

Με ποιο τρόπο διεξάγεται η εκτίμηση του κινδύνου στον εργασιακό χώρο;

Η διαδικασία εκτίμησης του κινδύνου αποτελείται από πέντε βήματα που περιγράφονται στη συνέχεια.

Τα πέντε βήματα:

ΒΗΜΑ 1ο

Εντοπισμός των πηγών κινδύνου

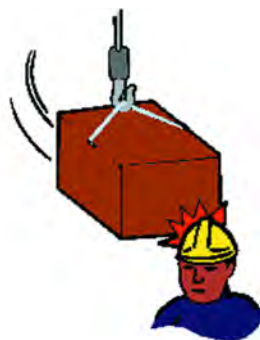
Εξέτασε προσεκτικά το χώρο εργασίας και προσπάθησε να εντοπίσεις τι θα μπορούσε να θεωρηθεί ως πηγή κινδύνου και αιτία πρόκλησης βλάβης στην υγεία. Αγνόησε τις ασήμαντες πηγές και συγκεντρώσου σε εκείνες που θα μπορούσαν να προκαλέσουν σοβαρή βλάβη σε πρόσωπα στην εργασία ή σε τρίτα πρόσωπα. Τέτοιες πηγές είναι κινούμενα μέρη μηχανημά-

των, σημεία εκπομπής επικίνδυνων ουσιών, σκόνης, θορύβου, ακτινοβολίας, εργασία σε ύψος, κ.λπ.

Ζήτησε τις απόψεις των εργοδοτούμενων σου ή των αντιπροσώπων τους, γιατί αυτοί γνωρίζουν τις συνθήκες εργασίας καλύτερα από όλους και μπορεί να έχουν ήδη εντοπίσει πηγή κινδύνου που να μην είναι άμεσα ορατή ή ανιχνεύσιμη.

Μελέτησε τις οδηγίες των κατασκευαστών εξοπλισμού ή τα Δελτία Δεδομένων των υλικών που χρησιμοποιείς. Θα σε βοηθήσουν να εντοπίσεις πηγές κινδύνου.

Τα δεδομένα της επιχείρησης για ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες που συνέβησαν στο παρελθόν μπορούν, επίσης, να σε βοηθήσουν στον εντοπισμό των πηγών.

ΒΗΜΑ 2ο

Εντοπισμός των προσώπων και του τρόπου με τον οποίο μπορεί να επηρεαστούν

Εντόπισε τα πρόσωπα στα οποία υπάρχει πιθανότητα να προκληθεί σωματική βλάβη ή βλάβη στην υγεία.

Θα πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη νεαρά πρόσωπα, έγκυες και γαλουχούσες μητέρες.

Επίσης, να λαμβάνονται υπόψη:

- Μη εργοδοτούμενα πρόσωπα που πιθανόν να βρίσκονται στο χώρο εργασίας, όπως τεχνικοί επιδιόρθωσης, συντήρησης, εργολάβοι, εργάτες καθαρισμού, επισκέπτες κ.λπ.
- Πολίτες και τρίτα πρόσωπα, άλλοι εργοδότες ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα με τα οποία μοιράζεσαι τους χώρους εργασίας και που πιθανόν να επηρεαστούν από τις δικές σου δραστηριότητες.

ΒΗΜΑ 3ο

Αξιολόγηση των κινδύνων και λήψη απόφασης για την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων μέτρων πρόληψης

Αξιολόγησε την πιθανότητα πρόκλησης βλάβης από κάθε πηγή κινδύνου. Στη διαδικασία αυτή πιθανόν να απαιτηθούν και μετρήσεις. Με βάση την αξιολόγηση αυτή αποφάσισε κατά πόσον επιβάλλεται ή όχι να ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα για να μειωθεί ακόμα περισσότερο ο κίνδυνος ή να εξαλειφθεί.

Να έχεις υπόψη σου ότι μετά τη λήψη όλων των μέτρων, κάποιοι κίνδυνοι παραμένουν γι' αυτό θα πρέπει να αποφασίσεις αν αυτοί οι παραμένοντες κίνδυνοι είναι τόσο χαμηλοί που μπορούν να γίνουν αποδεκτοί ή όχι.

Παροχή κατάλληλης εκπαίδευσης, πληροφόρησης και καθοδήγησης καθώς και σωστή οργάνωση, συμπληρώνουν τα μέτρα για ικανοποιητικό έλεγχο των κινδύνων.

ΒΗΜΑ 4ο

Λήψη μέτρων

Κατά τη λήψη των πρόσθετων μέτρων βεβαιώσου ότι τηρούνται όλες οι πρόνοιες της Νομοθεσίας για Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, καθώς και οι αρχές Καλής Βιομηχανικής Πρακτικής.

Εφάρμοσε τις ακόλουθες αρχές για έλεγχο του κινδύνου:

- Επιλογή του ακίνδυνου ή λιγότερο επικίνδυνου
- Απομόνωση της πηγής κινδύνου (π.χ. εγκαθιστώντας προστατευτικά καλύμματα)
- Οργάνωση της εργασίας, ώστε να μειώνεται η έκθεση στην πηγή κινδύνου
- Χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας
- Παροχή κατάλληλων διευκολύνσεων (π.χ. μέσα καθαρισμού)

Συνήθως δεν μπορούν να επιλυθούν άμεσα όλα τα προβλήματα. Γι' αυτό κατάρτισε πρόγραμμα ενεργειών με βάση προτεραιότητες.

ΒΗΜΑ 5ο

Επανεκτίμηση

Η εκτίμηση των κινδύνων στον εργασιακό χώρο δεν γίνεται μια για πάντα.

Κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα είναι απαραίτητο να επαναλάβεις τη διαδικασία της εκτίμησης των κινδύνων για να βεβαιωθείς ότι τα μέτρα πρόληψης συνεχίζουν να είναι αποτελεσματικά ή ότι απαιτούνται πρόσθετα μέτρα.

Η επανεκτίμηση πιθανόν να απαιτείται όταν στο χώρο εργασίας προστεθούν νέες πηγές κινδύνου που είναι αποτέλεσμα αλλαγών, προσθηκών νέου εξοπλισμού, χρήσης νέων ουσιών, εισαγωγής νέων μεθόδων εργασίας, κ.λπ. ή λόγω βελτίωσης του επιπέδου γνώσης.

Να έχεις υπόψη σου ότι:

Ως εργοδότης είσαι υποχρεωμένος να καταγράψεις όλες τις πηγές κινδύνου που έχουν εντοπιστεί. Εάν εργοδοτείς πέντε ή περισσότερα πρόσωπα πρέπει να καταχωρίσεις σε σχετικό αρχείο τις πηγές κινδύνου που έχουν καταγραφεί και επιπλέον τα στοιχεία των προσώπων που διεξήγαγαν την εκτίμηση κινδύνου, τα αποτελέσματα της διαδικασίας εκτίμησης των κινδύνων, τα μέτρα που καθορίστηκαν και τα πρόσωπα που κινδυνεύουν.

Τ Α Π Ε Ν Τ Ε Β Η Μ Α Τ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΥΠΕΥΘΥΝΑ
Στοιχεία Επιχείρησης	Όνομα, ημερομηνία ε

ΒΗΜΑ 1ο	ΒΗΜΑ 2ο	ΒΗΜΑ 3ο
ΠΗΓΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Τ
<ul style="list-style-type: none"> • Κινούμενα μέρη μηχανημάτων • Πυρκαγιά (εύφλεκτες ουσίες) • Επικίνδυνες ουσίες (π.χ. οξέα) • Ηλεκτρισμός (π.χ. φθαρμένα καλώδια) • Θόρυβος, δονήσεις • Σκόνη • Αναθυμιάσεις • Ακτινοβολία • Εκτίναξη υλικών • Εργασία σε ύψος • Ολισθηρά δάπεδα • Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων • Κακός φωτισμός • Χαμηλή / ψηλή θερμοκρασία • Οχήματα • ..... • 	<ul style="list-style-type: none"> • Προσωπικό γραφείου • Προσωπικό συντήρησης/καθαρισμού • Εργολάβοι • Χειριστές • Άτομα που μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας • Άτομα με ειδικές ανάγκες • Ανειδίκευτο ή άπειρο προσωπικό • Νέοι και ηλικιωμένοι • Έγκυες, λεχώνες, γαλουχούσες • Άτομα με ιατρικό ιστορικό ή που παίρνουν φάρμακα που αυξάνουν την ευπάθεια • Επισκέπτες • Πολίτες • ..... • 	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχε κατά πό • μενα μέτρα: • Εξαλείφουν ή • κίνδυνο • Συμμορφώνον • στάμενη νομο • Είναι σύμφων • σμένα πρότυπ • Ικανοποιούν τ • καλής πρακτι

ΤΑ ΣΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Εκτίμησης του κινδύνου	Ημερομηνία που πρέπει να γίνει επαναξιολόγηση

ΒΗΜΑ 3ο	ΒΗΜΑ 4ο	ΒΗΜΑ 5ο
ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ	ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
<p>Όσο τα υφιστάμενα μειώνουν τον κίνδυνο, γίνεται με την υφιστάμενη μεθόδευση, τα με αναγνωρισμένα αρχές της μεθόδου</p>	<p>Βεβαιώσου ότι τα μέτρα που θα λάβεις είναι σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καταπολέμηση του κινδύνου στην πηγή • Χρήση της λιγότερο επικίνδυνης επιλογής • Αποκλεισμός της πρόσβασης προς την πηγή κινδύνου • Κατάλληλη οργάνωση της εργασίας για μείωση του κινδύνου • Χρήση κατάλληλων μέσων Προσωπικού Προστατευτικού Εξοπλισμού (ΜΑΠ) • Παροχή κατάλληλων διευκολύνσεων • Παροχή πληροφόρησης, οδηγιών και εκπαίδευσης 	<p>Γίνεται περιοδικά και όταν υπάρξουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποιήσεις σε εξοπλισμό, υλικά, κ.λπ. • Εισαγωγή νέου εξοπλισμού • Αλλαγές στην οργάνωση εργασίας • Πληροφόρηση από τη διερεύνηση ατυχημάτων και περιστατικών • Βελτίωση του επιπέδου γνώσης

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα
του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας: www.mlsi.gov.cy/dli
ή να απευθύνεστε στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας
σε όλες τις πόλεις

Λευκωσία : 22879191

Λεμεσός : 25827204

Λάρνακα : 24805327

Πάφος : 26822715

Αμμόχωστος : 23819750

Γ.Τ.Π. 57/2011 – 5.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Othon Press Ltd